

علامتون ۽ اشارا

علامتون	اشارا	علامتون	اشارا
ع	عربي	يو	يوناني
ف	فارسي	فر	فرانسيسي
ه	هندي	پن	پنجابي
س	سنسڪرت	بنگ	بنگالي
اُ	اُردو	ت	تُرڪي
عبر	عبراني	پُر	پرتگالي
سُر	سُرياني	رُو	رُوسي
انگ	انگريزي	صف	صفت (نحوي حالت)

آئيوتا

اردو	سنڌي	اردو	سنڌي	اردو	سنڌي	اردو	سنڌي
ا	ا	آ	آ	جه*	جه	ا	ا
ب	ب	ز	ز	چ	چ	ب	ب
به*	به*	ژ	ژ	چھ*	چھ*	پ	پ
پ	پ	س	س	ح	ح	پ	پ
پھ*	پھ*	ش	ش	خ	خ	ق	ق
ن	ن	ص	ص	د	د	ت	ت
تھ*	تھ*	ض	ض	ڌ*	ڌ*	ت	ت
ث	ث	ط	ط	ڊ	ڊ	ن	ن
ٺھ*	ٺھ*	ظ	ظ	ڍ	ڍ	ن	ن
ث	ث	ع	ع	ڏ	ڏ	ث	ث
ج	ج	غ	غ	ر	ر	ج	ج

* آهي اکر جن سان لفظ ته شروع ٿئي ٿو پر الفابيٽ ۾ نه آهن.
 • آهي اکر جيڪي الفابيٽ ۾ آهن. پر انهن سان لفظ شروع نٿو ٿئي.

الف

آ-ب

آب: (ف- مذڪرا) پاڻي. پگهر- پسينو. لڙڪ- ڳوڙها. عرق. نج شراب. شوررو. گلن جو رس. ڦٽ جو رس. رونق- چمڪ. عزت- قدر. جوهر. وهڪ- وڍ (هٿيار جي).

آب آب ڪر مرڪڻ سرهانه دهره رها پاني: (محاورو) مادري ٻوليءَ تي ٻي ٻوليءَ کي ترجيح ڏيڻ جي خرابي.

آب آب ڪرنا: شرم ڏيارڻ- شرمندو ڪرڻ. نرم ڪرڻ.

آب آب هونا: پاڻي پاڻي ٿيڻ- پسينو ٿي وڃڻ. پاڻياٺ ٿيڻ. وهي نڪري. شرمسار ٿيڻ. مجبور ٿيڻ. پرجي اچڻ (لڙڪ، ڪڪر وغيره).

آب آتش رنگ، آب آتش مزاج، آب آتش ناک، آب آتشنشين: ڳاڙهو شراب. رت جا ڳوڙها.

آب آجانا: اوزار يا هٿيار جي وهڪ تيز ٿيڻ- پاڻي ڇڙهڻ. چمڪ ۽ اوجر اچڻ- صفائي پيدا ٿيڻ.

آب آمد تيمم برخاست: اصل شيءِ ملڻ کان پوءِ متبادل جي ضرورت نه هوندي آهي (جيئن پاڻي ملڻ کان پوءِ تيمم جي ضرورت ناهي).

آب آهن: لوه جي چمڪ- لوه جي اوجر.

آب آهن تاب: اهو پاڻي جنهن ۾ گرم لوه وسايو (ناريو) ويو هجي.

آب آئينه: آسي جي صفائي. قلعي. چمڪ- تيزي.

آب اتر جانا/ اترنا: چمڪ ختم ٿيڻ- پاڻي لهي وڃڻ. عزت ويندي رهڻ.

آب احمر/ ارغواني: ڳاڙهو پاڻي- شراب.

الف: (ع- مذڪرا) اردو، سنڌي، عربي ۽ فارسي الف- ب جو پهريون اکر. الف جا ٻه قسم آهن: ممدوه ۽ مقصوره. الف ممدوه چڪ سان پڙهجي ٿو ۽ مٿس مد () هوندي آهي. (مثلاً: ”آب“، ”آڱ“، ”آمد“ وغيره). الف مقصوره چڪي نٿو پڙهجي ۽ نٿي مٿس علامت هوندي آهي. (مثلاً: ”اگر“، ”سال“، ”تاج“ وغيره). علامتي لحاظ کان الف جي معنيٰ: خدا. واحد، اڪيلو، مفرد، سدائي، اڳهاڙو، بهادر. ابجد جي حساب ۾ هڪ عدد وارو اکر.

آ

آ: (ه) اچ- اڳتي وڌڻ جو حڪم. ڪبوتر کي سڏڻ جو آواز. سُر يا تار جو ابتدائي آواز.

آآ: پالتو پکين (ڪڪڙ وغيره) کي سڏڻ جو آواز.

آب سونڌي تيري باري، کان چهوڙ ڪنڀي ماري: (محاورو) ڪنهن ڪم ۾ لاڳيتي ناڪاميءَ کان پوءِ آخري حيلو ڪرڻ.

آبيل مجھے مار: (محاورو) خواصخواه جهيڙي ۾ ٽپي پوڻ- پنهنجو پاڻ مصيبت ۾ ڦاسائڻ- ڏاڍي کي ويڙھ لاءِ مچرائڻ.

آب لوند ۽ جاب لوند ڪرنا: (محاورو) رُلڻ ۽ رُلائڻ- ڊوڙائڻ- فضول وقت گذارڻ- اجائي اچ وڃ ڪرڻ.

آب پڙوسن لڙين: هروڀرو چيڙ چاڙ ڪرڻ- زبردستي چيڙڻ.

آب پڙوسن مڃه سي هو: پاڻ سان گڏ ٻين کي به برباد ڪرڻ.

یونس: (ع- مذکر) بني اسرائيل جو هڪ پيغمبر۔ حضرت یونس عليه السلام.

یونیسکو: (انگ- مذکر) گڏيل قومن جو تعليمي، سائنسي ۽ ثقافتي ادارو۔ ”یونائٽيڊ نيشنز ايجوڪيشنل سائنٽفڪ اينڊ ڪلچرل آرگنائيزيشن“ جو مخفف.

یونی سیف: (انگ- مذکر) گڏيل قومن جو ٻارن جي مدد واسطي هنگامي فنڊ۔ ”یونائٽيڊ نيشنز انٽرنيشنل چلڊرينز ايجرنسي فنڊ“ جو مخفف.

یونیفارم: (انگ- مذکر) وردي.

یونین: (انگ- مؤنث) اتحاد۔ ٻڌي۔ اتفاق۔ ادارو۔ انجمن۔ جماعت.

یونیورسٽي: (انگ- مؤنث) اعليٰ تعليم گاه۔ مادر علمي۔ جامعہ۔ یونیورسٽي.

ی-ه

یہ: (ه) هي۔ اجهو۔ ويجهو۔ یر یر۔ حاضر۔ اهڙي۔ اهي (ماڻهو).

یہ بیل منڏھے چڙهتي نظر نہیں آتی: (محاورو) هي ڪم مڪمل ٿيندي نظر نٿو اچي.

یہ جا وہ جا: پڪدم پڇي ويو.

یہ منہ اور مسور کی دال: (محاورو) تون انهي لائق ناهين.

یہ وہ گڑ نہیں کہ چيووڻے کھائیں: (محاورو) هي شيءِ اهڙن تهرن لاءِ ناهي.

یہاں: (ه) هتي۔ هن هنڌ۔ هيڏانهن.

یہاں تک: هن جاءِ تائين۔ هن وقت تائين۔ ايترو۔ ايستائين.

یہاں نہ وهاں یہ بلا کہاں: (محاورو) هتي نہ هتي هي بلا ڪٿي (خانہ بدوش ماڻهو لاءِ چئبو آهي).

یہود: (ع- مذکر) ”یہودی“ جو جمع.

یہودن: (آر- مؤنث) یہودي عورت۔ یہودن.

یہودی: (ع) یہودي مذهب متعلق. (مذکر) یہودي مذهب جو پیروڪار۔ یہودي۔ موسوي.

یہی: (ه) ”یہ هي“ جو مخفف۔ اهو ئي۔ خاص اهو۔ خصوصاً.

یہی سہی: اهو ئي نيڪ۔ ائين ئي سہي.

یہی نا: اهو ئي نہ۔ بس نہ۔ فقط ايتري ڳالھ.

یہیں: (ه) هتي ئي۔ اتي ئي۔ انهي ئي هنڌ تي.

یورپی: (آر) یورپ سان تعلق رکندڙ۔ یورپي. (مذکر) یورپ جو رهاڪو۔ فرنگي.

یورش: (ت- مؤنث) حملو۔ ڪاھ۔ چڙهت. فساد۔ فتنو۔ وڳوڙ.

یوسف: (ع- مذکر) حضرت یعقوب عليه السلام جي پٽ جو نالو (جيڪو نہایت حسین هو) حضرت یوسف عليه السلام.

یوسف ثانی: بیو یوسف۔ نہایت حسین۔ حسن یر یوسف ۽ جھڙو.

یوڪلیٽس: (انگ- مذکر) هڪ وڻ جنهنجو عرق دوائن ۾ استعمال ٿئي.

یوگ: (س- مذکر) مراقبو. مذهبي ورزش۔ یوگا.

یوگی: (س- مذکر) ڏسو: ”جوگی“.

یوم: (ع- مذکر) ڏينهن۔ روز. تاريخ.

یوم الحساب: حساب ڪتاب جو ڏينهن۔ قیامت جو ڏينهن.

یوم الحشر: گڏ ٿيڻ جو ڏينهن۔ روز محشر۔ قیامت یا حشر جو ڏينهن.

یوم النشور: پيهر زنده ٿيڻ جو ڏينهن۔ قیامت جو ڏينهن. یوما فیوما: (ع) روز روز۔ هر روز۔ روزانو.

یومیہ: (ع) روزانو. (تابع فعل) روز. (مذکر) روزاني مزدوري۔ ڏيهاڙي.

یون: (ه) هيئن۔ هن طرح۔ هن ريت.

یون تو: ائين تہ۔ اهڙي طرح تہ. دراصل تہ. ورنہ نہ تہ.

یون هی، یونہیں: هن طرح۔ هن وانگر. بنا سوچ سمجھ جي. بيڻائندو۔ اجايو. ناحق۔ هروپيرو. اتفاقاً. سولائيءَ سان.

یونہی سہی: ائين ئي سہي۔ اهڙي ريت بہ قبول آهي.

یونہی هے: هن طرح آهي. اجايو آهي۔ فضول آهي. ڀروسي جوڳو ناهي.

یونانی: (ع) یونان (ملڪ) سان نسبت رکندڙ۔ یونان وارو۔ یونان جو. (مذکر) یونان جو رهاڪو. (مؤنث) یوناني ٻولي.

یونٽ: (انگ- مذکر) اڪائي۔ وحدت. هڪ شيءِ ۽ شخص یا مجموعو (جيڪو واحد ۽ ذات ۾ مڪمل سمجھيو وڃي یا ڳڻپ یا ماپ لاءِ پيماني جو ڪم ڏئي).